

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui,

Balica Eduard XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 11.12.2019 – 28.12.2020;

Instanța de apel: 19.01.2021 – 13.04.2022;

Instanța de recurs: 06.07.2022 – 19.12.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 28 decembrie 2020, Balica Eduard a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la Balica Eduard, cheltuieli care au fost trecute în contul statului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Balica Eduard, prin rechizitoriul din 28 noiembrie 2019, a fost învinuit de faptul că el „la 04 septembrie 2018, activând în funcția de șef al XXXXX, fiind în exercițiul funcției, aflându-se la sediul Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor XXXX A.N.S.A., amplasată în or. XXXXX, a recepționat prin intermediul poștei electronice din adresa reprezentanților „Andextrans-Nord” S.R.L., companie ce este admisă de serviciul fitosanitar rus „Rosselkhoznadzor” la exportul de fructe și legume în Federația Rusă, cererea nr. 225856 din 04 septembrie 2018, cu anexe, privind obținerea certificatului pentru exportul unui lot de mere în stare proaspătă, cu masa de 20.000 kg, producător „Andextrans - Nord” S.R.L., cu unitatea de transport cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXXXX, în Federația Rusă, destinatar ООО „Ева Фрукт”,*

fiind indicat că marfa destinată exportului se află plasată la depozitul din s. Năvâmeț, raionul Fălești.

În continuare, Balica Eduard, având obligația ca să inițieze procedurile aferente eliberării actelor permisive complementare (controlul documentar, controlul identității și controlul fizic, cu prelevarea probelor, precum și expertiza de laborator), acționând cu intenție directă, în interesul „Andextrans - Nord” S.R.L., fără a organiza controlul producției și unității de transport cu care urma a fi transportată marfa, a preleva și transmite probele necesare pentru efectuarea expertizei de carantină, a perfectat și a contrasemnat actul seria, nr. XXXXXX din 04 septembrie 2018, privind controlul fitosanitar al lotului de marfa exportat cu mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXXXX, indicând că în rezultatul examinării sub microscop, careva obiecte de carantină pentru țara importator (Federația Rusă) nu au fost depistate. Totodată, Balica Eduard, în lipsa unei expertize de laborator, a perfectat pentru lotul de marfă indicat, destinat exportului, certificatul de inofensivitate nr. 2692 din 04 septembrie 2018, privind respectarea limitelor maxim admisibile (LMA) de reziduuri de pesticide și nitrați în producția alimentară de origine vegetală.

Ca rezultat, în baza actelor permisive complementare indicate, perfectate contrar prevederilor pct. 22 al Hotărârii Guvernului nr. 970 din 17 noiembrie 2014, Balica Eduard, continuându-și acțiunile sale ilicite, în scopul realizării intenției sale infracționale, la aceeași dată a perfectat și contrasemnat certificatul fitosanitar seria nr. XXXXXXXXXXXX, privind exportul în Federația Rusă a lotului de mere în stare proaspătă cu masa de 20.000 kg, cu mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXXXX, în act fiind indicat că lotul de marfă a fost produs în zone, locuri libere de obiecte de carantină, producător fiind „Andextrans - Nord” S.R.L., R. Moldova, actul permisiv indicat, împreună cu actele permisive complementare fiind remise în adresa reprezentanților „Andextrans - Nord” S.R.L..

S-a menționat că, la 04 septembrie 2019, ora 21:20, certificatul fitosanitar seria nr. XXXXXXXXXXXX cu actele permisive complementare indicate a fost transmis de către reprezentanții „Andextrans-Nord” S.R.L. investigatorul sub acoperire desemnat a fost autorizat să desfășoare mai multe măsuri speciale de investigații, inclusiv achiziția de control a certificatelor fitosanitare pentru export, elaborate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 970 din 17 noiembrie 2014, cu pachetul de acte ce servesc la eliberarea lor, fiind stabilit că datele incluse în actele permisive au fost livrate de către investigator, ca rezultat al efectuării măsurilor speciale de investigații reprezentanților „Andextrans - Nord” S.R.L., în realitate lotul de marfa indicat, ce urma a fi exportat în Federația Rusă cu mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXXXX, fiind inventat, în conformitate cu legenda utilizată”.

Acțiunile inculpatului au fost calificate de partea acuzării după indicii calificativi de fals în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, conform **art. 332 alin. (1) Cod penal.**

În motivarea soluției adoptate, prima instanță a menționat că, deși inculpatul în calitate de persoană publică în mod intenționat a introdus date vădit false în actul de control fitosanitar și în certificatul fitosanitar, fapta acestuia nu întrunește elementele componenței de infracțiune prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că acestuia de către organul de urmărire penală nu i-a fost incriminat semnul obligatoriu al laturii subiective "*săvârșirea acestor acțiuni din interes material sau din interese personale*" și respectiv nici prin probe administrate pe caz nu au fost confirmate aceste circumstanțe.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Diaconu Iulian, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei de către instanța de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Balica Eduard să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, iar în legătură cu faptul intervenirii termenului de prescripție de atragere a persoanei la răspundere penală, a înceta prezentul proces penal în privința lui Balica Eduard, încasarea de la inculpatul Balica Eduard cheltuielile judiciare în sumă totală de 6 020 lei, ceea ce constituie costul expertizei judiciare, corpurile delictive și mijloacele materiale de probă, de păstrat în continuare la materialele cauzei penale pe parcursul existenței acesteia.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

-Balica Eduard urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal - *falsul în acte publice, cu semnele de calificare: înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, cu reținerea în acțiunile sale a faptului săvârșirii acestei infracțiuni;*

- în ședințele de judecată vinovăția lui Balica Eduard a fost dovedită integral prin totalitatea de probe pertinente și concludente, administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de procuror și examinate în ședințele de judecată;

- Balica Eduard în calitate de persoană publică, în mod intenționat, a introdus date vădit false în conținutul actului seria ACF nr.0225984 din 04 septembrie 2018 privind controlul fitosanitar al lotului de marfa cu mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXXXX și în conținutul certificatului fitosanitar seria nr. XXXXXXXXXXXX privind exportul în Federația Rusă a lotului de mere în stare proaspătă cu masa de 20 000 kg, cu mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXXXX;

- avea posibilitatea să reîncadreze acțiunile lui Balica Eduard în limitele art. 361 alin. (1) Cod penal - *confeccionarea documentelor oficiale false care acordă drepturi, componență de infracțiune* al cărei laturi subiective nu conține obligatoriu interesul material sau alte interese personale. La această încadrare juridică a faptei, pentru săvârșirea căreia inculpatul Balica Eduard nu a fost pus sub învinuire, instanța urma doar să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este

posibilă, deoarece infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal nu conține semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru aceasta nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu agravează situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare;

- constatând în pct.33 al sentinței că, Balica Eduard, la eliberarea actului de control fitosanitar și al certificatului fitosanitar, a acționat contrar prevederilor art.4, art.18, art.22 și art.23 ale Regulamentului privind crearea și funcționarea ghișeului unic pentru eliberarea certificatului fitosanitar pentru export/reexport, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.970 din 17.11.2014, adică a acționat depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care însă nu a cauzat careva prejudicii materiale, urma cel puțin să rețină existența în acțiunile lui Balica Eduard a contravenției prevăzută la art. 312 Cod contravențional - *abuzul de putere sau abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, sau a contravenției prevăzută la art.313 Cod contravențional - excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii și în conformitate cu prevederile art.332 al.(2) Cod de procedură penală, să înceteze procesul penal;*

- este evidentă acționarea lui Balica Eduard urmărind niște interese personale, altele decât cele materiale. Este eronată poziția instanței de fond prin care, deși a reținut faptul că inculpatul a falsificat actul de control fitosanitar și certificatul fitosanitar, totuși în acțiunile acestuia lipsește semnul componentei de infracțiune, or, este evident că acesta a acționat din interes personal, exprimat prin necesitatea tănuirii acțiunilor sale ilegale și redarea caracterului legal al acțiunilor sale;

- interesul personal al lui Balica Eduard la săvârșirea infracțiunii încriminate se dovedește și prin probele examinate în cadrul cercetărilor judecătorești, prezentate atât de partea acuzării cât și de partea apărării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2022 a fost respins apelul procurorului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de

fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea inculpatului Balica Eduard de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În decizie s-a menționat că în ședința de judecată în instanța de apel a fost audiat inculpatul, martorii Captari Aureliu și Rotari Victor și au fost verificate suplimentar probele conținute în materialele cauzei penale.

Instanța de apel a statuat că nu s-a confirmat vinovăția lui Balica Eduard în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și anume fals în acte publice, caracterizată prin înscrierea în calitatea sa de șef al XXXXXX, în certificatul fitosanitar seria, nr.XXXXXXXXXXX din 04.09.2018 și în actele permise complementare indicate, ce reprezintă documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni ce au fost săvârșite din interese personale, în contul „Andextrans-Nord” SRL, după cum a fost înaintată învinuirea conform ordonanței de punere sub învinuire din 22.10.2019 (f.d. 77-78, vol. II).

Instanța de apel nu a putut reține argumentul invocat în apel, precum că instanța de judecată tendențios a apreciat probele examinate și, în cele din urmă, a pronunțat o sentință ilegală, deoarece acest argument contravine probelor administrate de către instanța de fond, verificate suplimentar și în cadrul instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Reiterând fapta infracțională de care a fost învinuit Balica Eduard constatată de prima instanță, instanța de apel a reținut că atât inculpatul Balica Eduard, cât și martorul Rotari Victor pe tot parcursul urmăririi penale, cât și judecării cauzei au declarat că, în rezultatul întocmirii și eliberării actului de verificare fitosanitară și certificatului fitosanitar, inculpatul nu a urmărit și/sau obținut careva avantaje patrimoniale și/sau personale.

A considerat întemeiate concluziile primei instanțe, potrivit cărora partea acuzării nu a adus careva probe ce ar confirma motivul inculpatului Balica Eduard de a primi careva avantaje de la săvârșirea faptei de fals în acte publice, iar în lipsa motivului dat, făptuitorul poate fi sancționat doar disciplinar, deoarece temei pentru sancționarea în baza art. 332 alin. (1) Cod penal nu s-a stabilit, respectiv fapta inculpatului Balica Eduard nu întrunește un element constitutiv al infracțiunii date.

Descriind elementele constitutive ale infracțiunii, instanța de apel a constatat că, organul de urmărire penală nu a explicat în detalii, în conținutul ordonanței de punere, în ce constă acel „interes personal”, pe care l-ar fi dorit să-l obțină sau l-a obținut inculpatul Balica Eduard. Din considerentul că vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin careva probe pertinente și concludente, instanța de apel a statuat că lipsește latura subiectivă a infracțiunii în acțiunile lui Balica Eduard, iar o sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului și a considerat corectă și legală soluția de achitare în privința

ultimului în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a menționat că, la adoptarea sentinței pe cauză, prima instanță a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată, iar sentința contestată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ce echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Instanța de apel a reținut că afirmația invocată de procuror, precum că probele acumulate la etapa urmăririi penale și în instanța de fond dovedesc faptul comiterii de către Balica Eduard a infracțiunii de care a fost învinuit, nu a putut fi reținută în favoarea apelantului, deoarece probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziția instanței judecătorești, nu au dat temei la o stabilire sigură, incontestabilă și fără echivoc a vinovăției lui Balica Eduard în săvârșirea infracțiunii incriminate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, prin care invocând incidența *pct. 6*) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare.

5.1 În motivarea recursului declarat, recurentul invocă argumente similare celor indicate anterior în apelul declarat, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

- probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanțele de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar instanțele de judecată nu au dat deplină eficiență prevederilor articolelor 95, 100, 101 Cod de procedură penală, au făcut aprecieri a probelor care nu se racordă la valoarea acestora, au reținut inutilitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, au făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză. Instanțele urmează să indice motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării;

- declarațiile martorului Rotari Victor și ale inculpatului sunt contradictorii și vin în contradicție cu cele stabilite de organul de urmărire penală și ansamblu de probe prezentate de procurori în cadrul judecării cauzei penale în instanța de fond și de apel.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință inculpatul Balica Eduard, care solicită respingerea recursului procurorului și menținerea deciziei instanței de apel.

Totodată, notează că recurentul invocă argumente similare celor din cererea de apel depusă anterior, însă din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența

unuia din temeiurile legale de recurs, iar decizia este întemeiată și legală.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, *judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.*

Potrivit recursului declarat de către procuror, autorul își întemeiază criticile, prin prisma temeiului de casare prevăzut la **pct. 6)** alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, referindu-se la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Astfel, instanța de recurs, analizând decizia atacată, constată ca fiind întemeiate argumentele aduse în recurs de către partea acuzării și atestă că instanțele inferioare au comis următoarele erori de drept.

Conform art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.* Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.* Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.*

Potrivit jurisprudenței naționale, sentința se adoptă în numele legii și importanța acesteia ca act judiciar cere de la judecători o conștientizare deosebită, pentru legalitatea și temeinicia ei. Sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, bazându-se pe principiile generale ale efectuării justiției. Sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare

necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare. În cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale (alin.(2) art.332, alin.(2) art.391 Cod de procedură penală). (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 2., 3., 23., 40.*)

Însă, instanța de fond nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece în motivarea soluției de achitare a inculpatului Balica Eduard de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, a utilizat formulări inexacte și contradictorii.

Astfel, descriind fapta infracțională de care a fost învinuit Balica Eduard prin rechizitoriu, prima instanță pe de o parte constată că, *de către organul de urmărire penală Balica Eduard se învinuiește precum că „...a acționat cu intenție directă, în interesul „Andextrans - Nord” S.R.L.”, și că acțiunile inculpatului sunt calificate de partea acuzării după indicii calificativi - fals în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, conform art. 332 alin. (1) Cod penal, ulterior în sentință motivează: de către organul de urmărire penală nu i-a fost incriminat semnul obligatoriu al laturii subiective ”săvârșirea acestor acțiuni din interes material sau din interese personale”.*

Colegiul penal lărgit atestă că o altă contradictorialitate în sentința pronunțată se desprinde în faptul că, prima instanță, concluzionând că *faptele inculpatului nu cad sub incidența legii penale și că Balica Eduard a acționat cu încălcarea prevederilor Regulamentului privind crearea și funcționarea ghișeului unic pentru eliberarea certificatului fitosanitar pentru export/reexport, constată că pentru asemenea încălcări funcționarul ghișeului unic poartă doar răspundere disciplinară și/sau contravențională și că Balica Eduard a acționat contrar normelor legale.*

Ulterior, în pct. 37 și 38 al sentinței, instanța constată că *Balica Eduard, în calitate de persoană publică, în mod intenționat, a introdus date vădit false în conținutul actului seria ACF nr. 0225984 din 04 septembrie 2018... și certificatului fitosanitar seria nr. XXXXXXXXXXXX...*

În acest caz, instanța de fond constatând totuși că Balica Eduard a încălcat prevederile Regulamentului, pentru ce urmează să poarte răspundere disciplinară și/sau contravențională și stabilind că a avut loc denaturarea actului oficial de către o persoană publică, nu face ulterior careva constatări asupra faptelor ca fiind dovedite în raport cu normele de drept penal/contravențional.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Conform jurisprudenței naționale, *chestiunile asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).*

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate, nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, și, repetându-le întocmai, nu a desființat total sentința, cu rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Balica Eduard XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **10 februarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion